

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

BUITENGEWONE ZITTING 1974

20 JUNI 1974

VOORSTEL VAN DECREET
— van de heer H. LAHAYE c. s. —
tot instelling van een ombudsman voor radio en televisie

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Door geen enkel communicatiemedium wordt de openbare opinie zo sterk beïnvloed als door de televisie. Figuren die iedere dag in huis op het scherm komen, kunnen door hun optreden bepaalde oriënteringen tot een ruim kijkerspubliek doen doordringen. Zolang de diverse opinies via twee of meer zenders aan bod kunnen komen, bestaat de mogelijkheid dat de diverse strekkingen elkaar neutraliseren.

Dit is evenwel niet het geval wanneer een monopolie inzake radio en televisie bestaat, zoals dit in België het geval is. Dan moet een zeer strenge objectiviteit worden nagestreefd door alle medewerkers aan dit medium. Welnu, we hebben de jongste maanden herhaaldelijk moeten constateren dat deze objectiviteit steeds verder in het gedrang komt, niet alleen in de informatie doch eveneens in andere programma's die niets te maken hebben met louter politieke uitzendingen. Het overgrote deel van de openbare opinie is zeker niet gediend met deze gang van zaken.

Meer specifiek rijzen evenwel vragen :

a) wat gebeurt er met de vrijheid van de kijker en de luisteraar wanneer eenzijdige of onjuiste berichten verspreid worden;

b) wat gebeurt er met de rechtmatige belangen van een enkeling, een vennootschap, een instelling of een vereniging die in opspraak gebracht wordt ten gevolge van onjuiste beschuldigingen of insinuaties ?

Het is duidelijk dat de toepassing van het recht van antwoord, zoals dit in de pers gebeurt, niet in dezelfde voorwaarden kan plaatsvinden. Algemene regels kunnen moeilijk worden ingesteld : ieder geval is op zichzelf te beoordelen.

Dergelijke vraagstukken kunnen, naar we menen, wellicht best behandeld worden door een ombudsman naar Scandinavisch model. Het onderhavig voorstel van decreet strekt er dan ook toe een ombudsman voor radio en televisie in te stellen.

De rol van de ombudsman zal er in bestaan bij de behandeling van klachten te bemiddelen. Verder menen we dat hij ook op eigen initiatief moet kunnen handelen, vooral bij flagrante en systematische overtredingen van de objectiviteitsregels, waarbij geen klachten worden ingediend.

Jaarlijks zou hij moeten verslag uitbrengen bij de Cultuurraad, zodat aan zijn bevindingen de nodige richtbaarheid wordt gegeven. Deze ombudsman moet een totaal onafhankelijk man zijn, zowel tegenover de Regering als tegenover de particuliere sector en de B.R.T.

De verschillende artikelen van het voorstel van decreet vereisen geen verdere toelichting. We durven hopen dat de Cultuurraad het voorstel spoedig zal goedkeuren.

H. LAHAYE.

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1.

De Cultuurraad voor de Nederlandse **Cultuurgemeenschap**, hierna de Cultuurraad genoemd, kiest, op voordracht van zijn Commissie voor radio en T.V., een ombudsman en een toegevoegd ombudsman voor radio en televisie. Hij wordt gekozen voor zes jaar en kan herkozen worden. De toegevoegde ombudsman is de medewerker en eventueel de plaatsvervanger van de ombudsman in geval van ziekte, afwezigheid of overlijden van laatstgenoemde.

Art. 2.

De ombudsman neemt kennis van klachten :

a) uitgaande van een Belgisch burger of van een buitenlander die sinds drie jaar zijn woonplaats in België heeft, in verband met klaarblijkelijk eenzijdige of onjuiste berichtgeving;

b) uitgaande van een Belgisch burger of van een buitenlander die zijn woonplaats in België heeft, van een vennootschap, een vereniging of een instelling die haar zetel heeft in België, in verband met onjuiste berichten en verdachtmakingen welke van die aard zijn dat zij de eer of de belangen van de betrokkenen kunnen schaden.

De klachten worden ingediend per gewone ondertekende brief.

Art. 3.

Indien de ombudsman van oordeel is dat voor de indiener van een klacht zoals bedoeld in artikel 2 passende rechtsmiddelen open staan, deelt hij dit aan de betrokkenen mede.

Indien de ombudsman van oordeel is dat dergelijke rechtsmiddelen in het hem voorgelegde geval ontbreken maar dat het aangeklaagde feit niettemin een onbillijk nadeel berokkent aan één of meer personen, deelt hij dit mede aan de leden van de Cultuurraad.

Tevens geeft hij aan dit feit de door hem noodzakelijk geachte richtbaarheid.

Art. 4.

Op eigen initiatief kan de ombudsman eveneens de Cultuurraad in kennis stellen van gevallen waarbij de door radio en televisie in acht te nemen objectiviteitsregels niet strikt worden nageleefd en hij van mening is dat de feiten zijn tussenkomst wettigen.

Art. 5.

Alvorens in functie te treden, leggen de ombudsman en de toegevoegde ombudsman in handen van de Voorzitter van de Cultuurraad de navolgende eed af :

« Ik zweer dat ik al de plichten aan mijn ambt verbonden nauwgezet en onpartijdig zal vervullen ».

Art. 6.

De ombudsman stelt een jaarverslag op dat aan alle leden van de Cultuurraad ter hand wordt gesteld.

Art. 7.

De ombudsman en de toegevoegde ombudsman kunnen niet tegelijkertijd enig ander ambt, functie, betrekking of mandaat bekleden, behalve het hoogleraarschap.

Art. 8.

De ombudsman beschikt over een ambtelijke staf, waarvan hij de leden benoemt en ontslaat en waarvan het aantal bepaald wordt door het Bureau van de Cultuurraad.

Art. 9.

De wedde van de ombudsman, van de toegevoegde ombudsman en van zijn medewerkers, alsmede de kosten die voortvloeien uit de uitoefening van zijn ambt, worden uitgetrokken op de begroting van Dotatiën.

H. LAHAYE,
A. VAN HOORICK,
H. BOEL,
Joseph DAEMS,
M. COUCKE,
H. SUYKERBUYK.
